(SRI J. MOHAMED IMAM.)

afterwards sought the approval of the Parliament. Similarly, the Government of Mysore can do the same thing.

MR. SPEAKER.—You are speaking on the merits of the case.

SRI J. MOHAMED IMAM.—Not on the merits. He should have considered the question of nationalisation and taken over the concern. Otherwise, if he delays, it may mean a good deal of loss to Government and so many things may happen in the concern. When once they make up their mind, they must do at once.

SRI K. S. VASAN (Kolar Gold Fields).—I want a clarification on this. Would the Hon'ble Minister kindly tell us if it is not true that the B.T.C. is already busy disposing of, by selling, a lot of their property ?

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Not at all. I assure you that not a pin will be sold without the express orders of the Government and what is more, ಹಾಗೆ ಅವರು ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಜನರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಂಬಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. And I have issued instructions. Nothing has been sold and I may tell you they are not interested in carrying it off and if it is the will of this House that we have to do it by ordinance, we may do it, but generally Government are reluctant to use the ordinance power unless it is absolutely essential.

SRI M. RAJASEKHARA MURTHY (Yelandur).—The Hon'ble Minister made a reference to the introduction of the Bill for the nationalisation of the B. T. C. The Government of India have proposed series of amendments to the Indian Motor Vehicles Act relating to nationalisation. According to this amendment, any State Government may take up any route after a Gazette notification. There is also an amendment relating to the computation of compensation. This amendment Bill is introduced in the Parliament and is going to be enacted into law shortly. In view of this amending Bill, there is no need for the State Government to introduce a Bill in the State Legislature. I hope the Minister will clarify the point to the House.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—What that draft Bill contains has also been taken note of by me when drafting this Bill and, as a matter of fact, that Bill is still before the Parliament and it has not been enacted as a law as yet. We will examine it and if there is any need, then the question of ordinance will also be examined.

(*Sri Mulka Govinda Reddy rose.*)

SRI K. HANUMANTHAIYA (Leader of the House).—There is a definite procedure laid down. I am not happy to make this observation. The mover of the motion explains and the Government replies. It has again turned into a general debate. I leave it at that.

MR. SPEAKER.—Hon'ble Members are aware that one of the conditions pre-requisite for admission of an adjournment motion is that it should be urgent, that is, that the situation is such that debate thereon brooks no delay. I am of the view that the subject is not of such urgency as to require it to be taken up in supersession of the appointed business. Therefore, I hold that the motion is not admissible.

STATES REORGANISATION BILL, 1956.

Motion to consider—(contd.).

SRI M. LINGANNA (Nanjangud).—The Draft Bill of the States Reorganisation is being considered by this House since two days and I wholeheartedly welcome it. And some members of course advanced arguments in support of the Bill and in the end they came to the conclusion that further expansion is a necessity and also it is in the interests of the whole of India. Before I speak a few words about that aspect of the question, one matter that probably has engaged the mind of this House and also the members who are expected to be with us just after the appointed day is about the name of the future State that is envisaged under clause 7 of the Draft Bill. It is definitely said in that Bill that the new State is to be named as the State of Mysore.

Also it is fresh in our memory that a resolution to this effect was passed in this House, requesting the Government of India to name the State as 'Mysore'. Of course, at that particular moment when the House passed that resolution unanimously, one factor that we have ignored was that we did not consult the friends who are destined to come to us. (A Voice.—There was no need). It is the opinion probably of some of my friends that there was no need to consult them about such a matter. But I hold that there is some force in what I say that we ought to have consulted them formally or informally about the nomenclature to be given to the new State, because we have seen all these years that all these things pertaining to reorganization of States should be done at best by mutual consultations and by amicable settlements and I believe that, if those friends had been consulted, the discordant opinion would have vanished.

Sri R. CHENNIGARAMIAH (Madhugiri-Koratagere—Scheduled Castes).—His observation about the decision of the House is not called for.

Sri M. LINGANNA.—I am coming to that. That is the reason why probably discordant opinion has arisen there. Now I submit that their feelings also might be genuine and that we cannot question it because it is a matter belonging to history. But anyway it is not such a difficult matter even now for us to take those friends into confidence when they come over to us and to convert them to our views so far as the name is concerned. But one factor that strikes my mind to retain the name of Mysore is not because I am enamoured of the name of the royal family that has been attached to it, nor because of any other historic factor, but because of this one practical convenience that would result out of retaining the name as 'Mysore' and that is this. We have got a State Legislature, we have got a Cabinet and all the other parts that are going to be included in the new State of Mysore will be parts that will be put into this new State and they will be coming to us from Bombay, from Madras and from Hyderabad. Now we have passed so many enactments, so many legislations in this House and all these legislative enactments will in course of time have to be extended to the other parts as we did so far as Bellary is concerned.

Now let us take the picture of changing the name to Karnatak or retaining it as Karnatak. Then all the laws that we have passed,—probably every one of us is aware that up to 1954, 4 volumes of Statutes have been printed and we are in possession of those 4 volumes—and if the name is changed, by a simple change of that kind, all those enactments will have to be amended. Wherever there is the word 'Mysore' we will have to change it by means of an amendment and many other difficulties also will arise. Also, after that, we have taken a decision in this regard and the opinion is being upheld by the Government of India and whatever might be the feelings of the friends that are going to come to us, it is a duty cast on the people who are representing the State of Mysore, to take them into confidence and to convert them unto our views. Also I appeal to the other friends that are coming to us, to reconcile themselves when after all there is nothing to be enamoured of in a name, because I am one of those who agree with Shakespear when he says 'After all, what is there in a name!'.

1-30 P.M.

Next, the idea of Zonal Councils is embedded in clauses 15 to 21. I have bestowed some little thought over this particular miniature intermediary constitutional set-up in between the State Government and the Government of India. The authors of Zonal Council have held out a high hope of converting the Zonal Council probably in the years to come into a Legislature by means of which all the States that would come under particular Zonal Council would be governed by one Legislature and also probably by one Cabinet. Sir, if really they intend that it should slowly grow into that stature, I believe at this stage there is every need of making this body more powerful than it looks to be. Now,

(SRI M. LINGANNA.)

under the several provisions that are contemplated in this Bill, after all what this Zonal Council is going to deliberate upon may or may not carry any weight either with the Government of India or with the State Government, and finally if at all anything were to result it will result as if it were an order from the Government of India. Suppose a dispute arises for the division of waters between one State and another in a particular Zonal Council. If they do not agree in the Zonal Council, the matter will be automatically seized of by the State Government and the Central Government. Then, Sir, arbitration or the final decision will be from the Government of India, which will have to be adhered to by the State Government. Taking this particular example, it is just as if the Zonal Council is non-existent in the sense that the deliberations of the Zonal Council will have no effect whatsoever.

Further, so far as 21 A is concerned wherein it is stated that the Zonal Council can deliberate on the border disputes arising out of the Bill, probably it is not a good idea because in the explanatory note we are given to understand that wherever it is necessary and feasible a Boundary Commission will have to be set up. If really the Government of India mean to set up a Boundary Commission wherever they are very necessary, then the particular provision under Zonal Council is not necessary. As stated by some Hon'ble Members, that, I believe, will lead to a lot of controversy and probably there may not be any finality there. If the Government of India want to retain this clause, I submit that there must be a proviso stating that disputes arising out of a particular border or out of territories pertaining to any particular State shall be arbitrated upon by the Boundary Commission if not resolved by the Zonal Council to be appointed by the Government of India. Then probably we can retain that particular clause as it is. Otherwise, it will have no effect.

An idea is suggested and it is gaining ground not only in Mysore but even in the northern India that the time has come when we have to think in terms of two or three States. Probably the idea suddenly came as if it was a bolt from the blue after the way in which things happened in Bombay.

A MEMBER.—In Belgaum also.

Sri M. LINGANNA.—Yes and in Orissa and some other parts of the country. There were disorders and so much of tempo was released and we saw how the whole nation there was almost mad!

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is repeating what the other Hon'ble Members have stated already.

Sri M. LINGANNA.—That idea of two or three States is gaining ground. And some of our friends here who were a bit reluctant for the expansion of Mysore have also come round and have said that wherever it is possible and feasible we should welcome such a move. Sir, I for one would submit further that it is in the best interests of the South India that all the four States be put together to form themselves into one Government if that is really possible and if all the parties agree. My point of view is that the resolution of the Amritsar Session is mainly based upon the safety and the security of the whole of the nation. Also the present atmosphere is one which probably is not so calm. If really the security of the nation is in the heart of the leaders and if really the leaders mean that the security and security alone is the main and primary consideration, then I submit to the House that all the four States put together are brought under one Zonal Council and formed into one Government provided there is agreement. They may provide for the Regional Councils as they have provided for PEPSU and the Punjab.

I am not going into the details or the practical aspects of the proposition. Now we are seeing the prospects of Bihar and Bengal merger. They have not progressed well. But anyway the idea is there. If all the four States in the South were to join hands and come together by agreement and if it is in the interests of the nation, probably every one of the Indians will have to welcome that move. I for one in the interest of

the nation do welcome the formation of a State comprising four States with a Regional Council as such, provided all the joint States express themselves in favour of it.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—I welcome this Bill. Last November this House moved a resolution on this very States' reorganisation and. . . .

Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepalli-Gudibanda).—Up to what time we will have general discussion, Sir?

Mr. SPEAKER.—Till 2-30 P.M.

Sri V. M. MASCARENHAS.—In November last this House moved a resolution in which it said :

> "In forming the new State we in this House would be very happy to see that the name of Mysore for the new State was retained and that the disputed Bellary District would come back to us."

Today it is gratifying to note that both these things have come to pass and I think it is our duty to congratulate and thank the Central Government on acceding to our wishes in these two directions.

As soon as this pronouncement was made on January 16 this year, repercussions took place in some parts of India unfortunately. I use the word 'unfortunately' because history will admit that those repercussions would remain a blot on the good political name of this country. It went to such an extent that our leaders themselves perhaps got into a panic. Everywhere there was commotion. Some went to the extent of saying that the reorganisation of States must be shelved for a period of ten years while others said that uni-lingual States were a huge mistake and bi-lingual or multi-lingual States are the only safety for the future of India. I for one am not inclined to believe and go so far, because it is my belief that, if a handful of Britishers, perfectly alien to this country, could rule India for over a century and a half safely and securely minding the progress of this great nation, could it not be believed that our own leaders who are elected by us in a democratic manner and having our perfect confidence and love, are not able to rule this country peacefully. Have they lost our confidence? Whether States be bi-lingual or uni-lingual, have the people in India lost their sense of patriotism and love for their country and would they like to see that the unity of the country is in danger? I do not believe that any Indian will go to that length. To say that India would be in danger if uni-lingual States are allowed to continue, I am afraid, is a statement which should be revised and which cannot be accepted at its face value. As the Chief Minister pointed out yesterday in the South, if more than one State were willing to join and come to some understanding, it is perfectly right and we would not be against it. It is a question of mutual agreement, and if one was not prepared to join, there was no forcing one's views or asking them to join us against their will. As my friend Sri Linganna pointed out, if these four States in the South have something in common and join together and form a larger State, so far so good. But until such a time comes, what this Bill contemplates, namely, greater Mysore, Madras, Andhra and Telengana and Kerala, let them come into being, and let them go on for a few years. Let us see how far they succeed. And if tomorrow it is felt by judging the work of these States that it is in our interests to have bigger States, certainly it is not too late to revise our decision and come to an understanding regarding larger State. But what is more important is this: when we form the new State not only the neighbouring people that will come to us should be amenable to reason, but also we in our turn should receive them with open arms, in arms of friendship and of love so that whatever we may do in future may be for the good of the State and for the good of India and for its progress and welfare.

Mr. SPEAKER.—I request Hon'ble Members not to repeat arguments so that some more members may take part in the discussion.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಜ್ಯಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನುಮಾನ ಪರಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

ಹಾರವಾದದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಪ್ರಾಂತ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಭಾಷೆಗೇ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಲ್ಕು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಸೇರುವುದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಮೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಂಚ ಕೊಂಚ ಭಾಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 90—95 ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇಕಡ ಐದು ಇದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇಕಡ ಒಂದು ಇದ್ದರೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 10ರಿಂದ 25ರವರೆಗೂ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಡಳಿತ, ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಷೆಯವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವವಾದ ಸ್ಥಿತಿ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತಗಳ ವಿಂಗಡಣೆಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದದ್ದು ಒಂದು ಸಂತೋಷ ಸೂಚಕವಾದ ಸಂಗತಿ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತೀವ್ರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕೂಡ ಇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಇದ್ದ ಎ. ಬಿ. ಸಿ. ಎಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನೋ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪುನಃ ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿದೆ: ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ನೇರವಾದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ. ನೇರವಾದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಸ್ವತಃ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬರೀ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಮೊಟಕು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷ ದ್ವೀಪಗಳು ಮತ್ತು ಮಿನಿಕಾಯ್ ದ್ವೀಪಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ಮಲಬಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಹ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಈಗ ಆ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ದಕ್ಷಿಣ ಕೆನರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಅಮಿನಿದಿವಿ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರದ ಕೈವಾಡವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪಟ್ಟಣದಂಥ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಡಳಿತವಿಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರದ ನೇರವಾದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದು ಅನ್ಯಾಯ. ಇದು ಪ್ರತಿಗಾಮಿ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಜೋನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ ಅದು ಸಲಹಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲದೆ ಆಡಳಿತದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರಬೇಕಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ zonal ಅಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಸರಿ. ಹಿಂದೆ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಇದ್ದಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಅಧಿಕಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಈಗಲೂ ಸಹ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ರೆಸಿಡೆಂಟರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವರನ್ನು Zonal Councilಗಳ ಛೇರ್‌ಮನ್‌ರಾಗಿ ನೇಮಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೈಹಾಕುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾಲ್ಕು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೂ ಕೂಡ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು. ಯಾವ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳು ಸೇರಿದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿರಬೇಕು. ಒಂದೇ ಆಡಳಿತ ಸರ್ಕಾರವಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಈಗ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರತಕ್ಕ, ಯೂನಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕ subjects ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ, Defence, Foreign Affairs, Communications ಇವು ಮೂರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲವೂ ಪ್ರದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ, ಅವರೇ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಸಹಾಯವುಳ್ಳಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಏರ್ಪಡುವುದಾದರೆ ಸಂತೋಷ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು Zonal Councils ಎಂದು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾನು ಒಪ್ಪಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮೇಲ್ಮನೆ (Legislative Council) ಇರುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ನಾವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇರುವುದು—ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದು check ಇಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಒಂದು corrective body ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು—ಆ ರೀತಿಯಿದೆ. ಅವರಿಂದ directive ಅಷ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೂ ತಂದು ಅದನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ duplicate work ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಮೇಲ್ಮನೆಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ 30-40 ಸದಸ್ಯರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆಗೇ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ವಿಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಬಂದರೂ, ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ

ಸಂಬಳ ಈಗ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ; ಅವರನ್ನು ದರ್ಜೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು ; ಅವರಿಗೆ ಬರುವ ಸಂಬಳದ ಮೇಲೆ ವಿಂಗಡಿಸಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ವರ್ಗದವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ದರ್ಜೆಯನ್ನೂ ಏರಿಸಿ ಒಂದು ಸಮ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೊದಲೇ ಸೂಚಿಸಿದೆವು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ seniority ವಗೈರೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವರ ಹುದ್ದೆ ಮತ್ತು ದರ್ಜೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ರೈಲ್ವೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕರ್ತವ್ಯ ಭ್ರಷ್ಟತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆವೋ ಪುನಃ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯಭ್ರಷ್ಟರಾಗುತ್ತೇವೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. Status of High Courts ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ, ಮೈಸೂರು, ತಿರುವಾಂಕೂರು ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜಿಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗಿಂತ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಆದರೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ತರಹ ಕಡಮೆ ದರ್ಜೆ ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ದರ್ಜೆಗೆ ಇಳಿಸಿ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 'B' ಕಾಲಂ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಇಜಾರಿ ಸಿರಸಪ್ಪ (ಹರಪನಹಳ್ಳಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮುಖ್ಯತಃ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಪ್ರಾಂತ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವೋ, ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ಕಟವಾದ ಯಾವ ಇಚ್ಛೆ ಇತ್ತೋ ಅದು ಇಂದು ಕೈಗೂಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸಂತೋಷವಾಗಿ, ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕ, ಆಗುಹೋಗು, ಒಳಿತು ಕೆಡಕು, ಇವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಾನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ, ಇಲ್ಲಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದು, ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ, ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯು ಮೈಸೂರಿನ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ತನ್ನ ನ್ಯಾಯವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಒಂದು ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಅದರ ನ್ಯಾಯಸಿದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ, ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಹನೀಯರಿಗೂ, ಬಳ್ಳಾರಿಯನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯವರ ಪರವಾಗಿ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇವರೆಲ್ಲರ ಉಪಕಾರವನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯ ವಿಷಯ, ಬೌಂಡರಿ ಕಮಿಷನ್ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜನರ ಇಚ್ಛೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುವ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ, ಸೇರಬೇಕಾದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಇಚ್ಛೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಆಯಾ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ಬೌಂಡರಿ ಕಮಿಷನ್ ನಿಯಾಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ತನ್ಮೂಲಕವಾಗಿ ಜನರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅನಂತರ Zonal Councils ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ Zonal Councils ಅವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಶಕ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಬ್ಬರು, ಇನ್ನೂ ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು, ಇವರುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡಬಲ್ಲರು. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದೊಡನೆ ಇರುವ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಆ ಎರಡು ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಒಂದು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಗೆ ಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ Zonal Councilsನಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅವರು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ intermediate Zonal Councils ಸ್ಥಾಪಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದಾದ, ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ಈ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಚರ್ಚಿಸಿ ಅನಂತರ ಅದರ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮರೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಇದರಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ಇಲ್ಲವೇ Zonal Councilsಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ intermediary stage ನಲ್ಲಿರುವ ಈ Zonal Council ಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಅವರ ತೀರ್ಪನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಇಬಾರಿ ಸಿರನಪ್ಪ.)

"ಇದುವರೆಗೂ ಮೈಸೂರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 104 ಮತ್ತು ನಾಮಕರಣ ಸದಸ್ಯರು ಒಬ್ಬರು, ಒಟ್ಟು 105 ಮಂದಿ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಾನವಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ 9ರಷ್ಟು ಜನ ಆಯಾ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಮೈಸೂರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ 117 ಸ್ಥಾನಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳೂ ಸೇರಿ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವಾದ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ 26 ಸ್ಥಾನಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಒಂಭತ್ತರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 234 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾದ್ದಕ್ಕೆ 182 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂಬತ್ತು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ 234 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೆ. ಮುಂಬರುವ ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ 60 ಖಾಯಂ ಸ್ಥಾನಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 40 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ, ಮುಂಬೈ ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬರುವ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 10 ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 50 ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಸ್ಥಾನಗಳು ಖಾಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

2 P.M.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರು ಈಗಾಗಲೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ 3½-4ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಜಡ್ಜಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಗಳಿಗೆ 2½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸಂಬಳ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಂತರ, ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರಕೂಡದು. ಒಂದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಿರದೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರ್ಸುಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ (ಶಿವಮೊಗ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ತೊಡಕಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದ್ದಿದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅದರಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ತಪ್ಪುಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿಯವರು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ನಾನಾ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕಕಡೆ ಅನೇಕರು ತಮಗೆ ತೋರಿದಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತೊಡಕು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಇದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬಲಯುತವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತಗಳಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಶಕ್ತಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ನೆಹ್ರೂರವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರ ದೊಡ್ಡದಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬಲಯುತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಅದರ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಕರಡು ಶಾಸನ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದು ಸರಿಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು, ಹಾಸನ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆ ಈ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಮೆಯಿದ್ದು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ 182 ಜನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. 50 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಎರಡು ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಾದರೆ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. 26 ಜನರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅಂಥ ಒಂಭತ್ತರ ಮಲ್ಟಿಪಲ್‌ಮಾಡಿ 234 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಬರಬಹುದು, ಅದು ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. 75 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೊಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದಿನ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಿದ್ದು ವಿವಿಧ ಪಂಗಡಗಳಾದರೆ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ 200 ರಿಂದ 250 ಜನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿರುವಂತೆ ಏರಿಯಾ ದೊಡ್ಡದಾಗಬೇಕೆಂದು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

"It will have the democratic dignity, the necessary stability and the collective wisdom of the greater number of people."

ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 234 ಅಥವಾ 250 ಆಗುವಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಎಸ್.ಆರ್.ಸಿ. ಕೊಟ್ಟ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನೇ ಹೊಸರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಕರಡು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಏಳನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗ

ಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತದ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಸೇರಿಸುವಾಗ 'added to that territory' ಎಂದೂ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಪ್ರಾಂತದ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಸೇರಿಸುವಾಗ 'added to that territory' ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸುಮಾರು 80 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಾಗ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತ ಸೇರಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಮೈಸೂರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪ್ರದೇಶ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

ಜೋನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರು. ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಪವರ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಪವರ್ಸ್ ಕೊಡುವುದು ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಜೋನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿಗೆ ದೊರೆತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ತಿಕ್ಕಾಟ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವುದು ಸಣ್ಣ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೊಂದು ಇರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗುವುದರಿಂದ ಜೋನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎಂಬುದು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಗಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಗಿರಬಾರದು.

ಬೌಂಡರಿ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಜೋನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದೆಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಬೌಂಡರಿ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಜೋನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆಟ್ಲ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿ ಬೌಂಡರಿ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ಬೌಂಡರಿ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ವಹಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಆಮೇಲೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶವೆಂಬುದು ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತವಾಗಿರಬೇಕು, ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅದನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಗ ದ್ವಿಭಾಷೆಯಲ್ಲದೆ, ತ್ರಿಭಾಷೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ಆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯವರು ಶೇಕಡ ಮೂವತ್ತು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಮೈಸೂರು ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಪ್ರಾಂತ ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲದೆ ವೈಷಮ್ಯ ಬೆಳೆದು ಮತ್ತೆ ಎಸ್.ಆರ್.ಸಿ. ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿದೆ. ಬಹು ಭಾಷೆಗಳವರು ಸೇರಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು. ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಜೋನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತದಿಂದಲೂ ದಾಮಾಷಾ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಬರಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು, ಅಪ್ಪರ್ ಹೌಸ್ ಬೇಡ ಎಂದು ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬಹುದೆಂಬ ಅನುಮಾನವಿದೆ. ಆದರೆ, ಅನಿವಾರ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವವರನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತವಾಗಬೇಕು, ಯು.ಪಿ. ಅಲ್ಲಿ ಆರು ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಯಿದೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಕೋಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಂಥ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತವಾದರೆ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಒಂದು ಭಾಗ ಸೇರಿ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯವರು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಐವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕೋಟಿಯಾದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನ ಸೇರಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭಾಗವಾಗುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ ಬಾಕಿ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಕರಡು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ (ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು). — ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಏನೇನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈಗ ಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನೇನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಹೇಳಿ ಮೈಸೂರಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಹೋಗಬಾರದು, ಆಡಳಿತ ಸಣ್ಣದಾಗಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯ ಎಲ್ಲ ನಡೆದಮೇಲೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಾದಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸೋಣ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವಿರೋಧ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಯಿ ಸಮಿತಿಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಿದೆವು. ನಾವು ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವ ಹಾಗೆ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಂಡೆವು. ಈಗ ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆ ಗಲಾಟೆಯಾಯಿತೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾವೂ ದಂಗೆ ಏಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು; ಈಗಲೂ ನನಗೆ ದಂಗೆ ಏಳಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜನರು ಸತ್ಯಶೀಲರು, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ ಹುಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳದವರು, ಆಂಜನೇಯ ಮುಂತಾದವರು ತಿರುಗಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವವರು, ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದಿರುವವರು, ನಾವೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದೀತು, ಇರುವ ಗೌರವ ನಷ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲೂ ಮೂಡಿರುವ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆ ಇನ್ನಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಮೂಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದರಮೇಲೆ ಪಂಚವಲಯ ಅಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶ ವಗೈರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಈಚೆಗೆ ಬಂತು. ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿಯವರು, ಶ್ರೀ ರಾಯ್, ಶ್ರೀ ಸಿನ್ಹ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಮುದ್ರಮಥನ ಮಾಡಿದಾಗ ವಿಷವನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಮೃತ ಹೇಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು

(ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ.)

ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖಂಡರಾದ ನೆಹ್ರೂಅವರು ಐದು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹೈಕಮ್ಯಾಂಡಿನಿಂದ ಆ ಸಲಹೆ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾವು ಹೋಗ ಬಾರದು, ದೇಶದ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಐದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶ ಬಲಯುತವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ಯಾವಾಗ ಸಾರಿದರೋ ಆಗ ನಾವು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆವು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿ ಸುವ ವಿಚಾರ. ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶ ನಮ್ಮದು. ಅದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಅನಾಹುತವಾಗಿದ್ದರೂ ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ದೇಶವಾದ ಮೇಲೆ ಹಣದ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇವುಗಳಿಂದ ಆ ದೇಶ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಹೈಕಮ್ಯಾಂಡಿನವರಿಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆವು. ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶ ರಚನೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂಬ ಮಾತು ನನಗೆ ಸಮ್ಮತ ವಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡಿದೆವು. ಈಗಲೂ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಭದ್ರತೆಗೆ ಅನು ಕೂಲವೆಂದು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೈಕಮ್ಯಾಂಡಿನವರು, ನೆಹ್ರೂಅವರು, ಹನುಮಂತಯ್ಯ ನವರು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನನಗೂ ಕೂಡ ಇವರ ಸ್ನೇಹ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೊದಲು ಇದಾಗಲಿ ಇದಾದಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಆಗಲಿ ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲು ನಮಗೆ ಒಂದು ವಿಶಾಲ ಭಾವನೆಯಿಲ್ಲ, ವಿಶಾಲವಾದಂಥ ಹೃದಯ ವಿಲ್ಲ ಎಂಬು ದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಆ ದಿವಸ ಯಾರಿಗೆ ಹೀಗೆ ವಿಶಾಲ ಹೃದಯವಿಲ್ಲ—ಭಾವನೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅವರೇ ಈ ದಿವಸ ಕೇಳುತ್ತಿ ರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಶಾಲ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಬೇಡ ಈಗ ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಾವೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದು ನಮ್ಮ ಹೈಕಮ್ಯಾಂಡಿನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾ ಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾ ಯವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸು ವುದಾದರೆ, ಮುಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಜನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾದರೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗು ತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಯಾವತ್ತೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿ ಇರಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾಧವರಾಯರಿಗೆ ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಒಂದು ಪ್ರಸವ ವೇದನೆಯೇ ಬಂದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಮೇಲ್ಮನೆ ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಧರ್ಮ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿ ಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏನೇ ಆಗಲಿ ಈ ಜಾತಿ, ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವತ್ತೂ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟ ಬಾರದು, ಇದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri K. S. VASAN (Kolar Gold Fields).—I give my welcome to this Bill that is before the House. This Bill when it is passed into Act would bring into being States in India which would correspond to the democratic aspirations and the patriotic urge of the peoples of India for the past 40 years. I fully appreciate certain changes that would be brought about as a result of the reorganisation of the States. Firstly, the institution of Rajpramukh would be abolished and the distinction between States as A, B and C would be done away with. It is a matter of pride for all the Kannada-speaking people that their aspiration for coming under a single administration achieving the unification of all the Karnataka would be achieved as a result of this Bill being passed into law. But the coming in of certain of the territories in the border of the proposed new State the people of which speak Kannada and who have expressed a desire to come into the new State, has not been conceded under this Bill. Equally some of the territories particularly Kolar District where the vast majority of the people speak Telugu and in culture and affinity feel one with the Andhras—they are proposed to be retained in the new State. It is said that the people in Kolar would be well off in culture, in civilisation, in language, economically and politically if they are continued in the new State. I hold the opinion that it is very idle to think that way and the people in Kolar District would only be an uncared for adjunct to the new State and they would be condemned to political and cultural backwardness if they are to continue in the new State. I am really surprised that there is an agitation by some

leaders against the unification of Karnataka. They talk in the name of Mysore's past glory. I refuse to join chorus with them because any one who knows the agricultural peasants, the industrial workers and the middle class employees, their conditions of life and work in the State, would not readily concede what all they speak about Mysore's past. It may be and it is to some extent true that the non-Mysore Karnataka territory is yet to be developed in so many ways. But this need not be exaggerated in the perspective of political and economic development of the new State that would come into being as a result of this Bill being passed into Law. I do not want to repeat all the arguments that have been said in favour of the new State. I would only add that it is a matter of pride and it is a victory for the democratic forces in the country and particularly in Mysore and non-Mysore Karnataka that a new State would come into being on the appointed day when this Bill would be passed into law.

With regard to the Zonal Councils, I would only suggest that the Zonal Councils should not be there merely as formal ones. They must be there only to co-ordinate the activities of the constituent Governments and they must promote unity among the peoples of the territories of the constituent States and for this it is necessary to associate non-official elected representatives of the peoples of these States in the activities of the Zonal Councils.

With these few remarks, I wholeheartedly welcome the Bill that is before the House.

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—I am happy to see that we are discussing the States Reorganisation Bill in an atmosphere of peace and cordiality unlike on the previous occasion when speeches were delivered with a certain amount of *tempo* and *gusto*. There was a good deal of bitterness and tension, but on this occasion you see friends like even Sri Sivananje Gowda and others offering their remarks with a certain amount of happiness and pleasure and for this thing, I think we have to thank two great leaders of our country, Dr. Roy and Sri Sreekrishna Sinha, the Chief Ministers of West Bengal and Bihar respectively. At the time when the S.R. Bill was under discussion last time in the various State Legislatures, there was a good deal of agitation, demonstration, violence, lawlessness, looting and all kinds of things. As Sri Mascarenhas, our beloved friend, said, leaders did not know what to do. It appeared we would not be in a position to push through the Reorganisation of States Scheme. Fortunately for us, these two leaders came forward and gave the remedy, and all over the country, this bitterness, tension, violence, lawlessness and all these things stopped and I think this is the proper atmosphere now when we have got to pay attention to the problem of the Reorganisation of States. I take this opportunity to pay tributes and congratulations to those great leaders. In Amritsar, a resolution was passed by our great leaders that language should not be the only criterion in the mater of reorganisation of States and with a view to remove the dangers of linguism or the formation of States merely based on language, they have suggested the formation of bi-lingual States and I am happy to see that our beloved leader, the Chief Minister, is moving a resolution to-day in favour of the formation of bi-lingual States. (*Sri J. Mohamed Imam.—To-day?*) Yes. There is a special resolution in the name of the Chief Minister. Of course, I was at one time a protagonist of the formation of smaller States and many of our friends probably had the idea that if States were to be formed, based on one language, there would be all kinds of dangers and that was only proved by what happend in the country. I have just now said that there was outbreak of violence and all kinds of forces were let loose. Fortunately, we have reached a stage when we are thinking of not merely forming States based on language, but also forming States based on the scheme of bi-lingual States or multilingual States and I think if this proposal of forming bi-lingual or multi-lingual States had not been placed before the country, the same sort of feelings, the

(SRI H. C. LINGA REDDY.)

forces that have been let loose would have been continued and I am glad we are not in that atmosphere now. This idea of formation of a bi-lingual States or a multi-lingual States, I think, is a progressive idea. For example, in Mysore many of our friends have time and again been stressing that we have a composite State. We have Andhras, Tamilians and other people speaking various other languages whose number is not inconsiderable. I think the Andhras in the State of Mysore would number about 19 to 25 lakhs and Sri Vasan coming from the K.G.F. constituency was submitting that the people of Kolar were anxious to join Andhra and they were not very anxious to continue to be in the greater Mysore and I do not know why he forgot to mention anything about bi-lingual or multi-lingual States. (*Sri K. S. Vasan.—I am opposed to it.*) He says he is opposed to it. I have already said that because of this idea of formation of bi-lingual or multi-lingual States, there is a certain amount of cordiality and peace in the country to-day and on that basis we are proceeding. In the South many people have been suggesting that there should be a big State by the name of Dakshina Pradesh. I for one for the present would like to suggest that we should have two States in the South—Tamil Nad and Kerala as one combination and Mysore and Andhra as another combination. We have the example of Vijayanagar empire. It was a bi-lingual State. There were both Telugu and Kannada. There is nothing wrong in our reviving the kingdom of Vijayanagar and having both Andhra and Kannada merged with each other. Thereby we will be not only solving the problem of linguistic minorities which will be certainly considerable if there is to be only one State based on one language, but Bellary and Tungabhadra problem which has proved to be a formidable obstacle in the formation of States will be removed and the Palar dispute can easily be eliminated and these two States can merge with each other and they can get on quite happily. From the point of view of social and economic planning also, if there were to be big States, they would be conducive to the welfare and prosperity of any State. Again Kerala and Tamil Nad—these two States can merge with each other. They have so many things in common with each other and they can get on quite well; the problem of unemployment which is to-day staring in the face in Kerala can easily by eliminated.

2-30 P.M.

About Zonal Councils many friends were suggesting that they should have executive power or they should not have any Zonal Councils at all. I think when Pandit Nehru and other great leaders gave their support to the formation of Zonal Councils they had in their minds the seeds of a future Dakshina Pradesh, one or two States for the whole of the South and five States for the whole of India. I think it is very necessary from the point of view of co-ordinating, consolidating and building up of the nation that we should have Zonal Councils.

About the name, I think it is very necessary that we should not have the State called after the name of any language. It is a happy thing to see that the Indian Government and our great leader have allowed us to retain the name of Mysore. So also for Andhra they called it Andhra-Telengana though it would have been better if they had called it Hyderabad. It is happy to see that in Tamil Nad the proposal of some people there to have the name Tamil Nad substituted for Madras did not succeed and they are going to continue the name of Madras State as Madras only. And for Kerala and other States it is better our leaders do not call those States by language but by some other name. With these few words, I conclude my speech.

MR. SPEAKER.—Now the Leader of the House will reply.

SRI K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Sir, I wish to refer only to two points that have been made. The other arguments advanced have already been replied to at various stages of discussion. ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಣ್ಣನ

ವರು 'ಮೈಸೂರು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಹೆಸರು ಇರಲಿ, ಈ ಹೆಸರು ಏನಿದ್ದರೆ ಏನು' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಕಾರಣ ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂದರೆ : ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನೂರಾರು ಶಾಸನಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಅವುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದೇನೂ ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ಒಂದು ಹಾಳೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಬಿಲ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಸಭೆ ಐದು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಅದು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 1ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆ ಯಾವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

"This Assembly is further of opinion that in order to preserve its composite character, the new State should continue to be called Mysore State."

ಹೆಸರು 'ಮೈಸೂರು' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾದರೂ ಒಂದು ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏನು ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ವಾದ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಯಾವ ಘರ್ಷಣೆಯೂ ಯಾರಲ್ಲೂ ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 25 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸಿ ನಡೆಸಿ ಅದು ಬಾಯಿಪಾಠ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆ ಬಾಯಿಪಾಠವನ್ನು ಬಿಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಪ್ರಯಾಸದ ಕೆಲಸ. ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಜನಾಂಗ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಾವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಭೇದಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಆಗಾಗ್ಗೆ 'ಎತ್ತು ಏರಿಗೆ-ಎಳೆದರೆ ಎಮ್ಮೆ ನೀರಿಗೆ ಎಳೆಯಿತು' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರಾಗಲಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಗಳಾಗಲಿ, ಎತ್ತು ಎಮ್ಮೆಗಳಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಮನುಷ್ಯರೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎತ್ತು ಎಮ್ಮೆಗಳ ಸಾಮ್ಯ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರೂ ಭಾರತೀಯರು, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರೂ ಭಾರತೀಯರು, ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರೂ ಭಾರತೀಯರು, ಆಂಧ್ರರೂ ಭಾರತೀಯರು, ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರತಕ್ಕವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಬಾಳ್ವಿಕೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಎತ್ತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಎಮ್ಮೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವಾಗ ಬರೆದಿರತಕ್ಕ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

"The Legislature has further resolved that in order to preserve the composite character of the State, the new State should continue to be called Mysore State. In this connection, I should like to report that the new State envisaged in the resolution will not be a unilingual State as a very substantial portion of the population will be speaking languages other than Kannada. Mysore has all along been a composite State and it is the desire of the people of Mysore that its composite character should continue even after the reorganisation. The name Karnataka State conjures up before the mind a picture of unilingual State and the linguistic minorities may see that they have no place in Karnataka State. The States Reorganisation Commission themselves have recommended that in the reorganised State linguistic minorities should be made to feel that their interests are properly safeguarded. The best method of achieving this would be to emphasise the composite character of the State by avoiding any name associated with a particular language. That is the stand that this House and the Government have taken."

ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇನಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ತಾತ್ಸಾರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು. ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷೆಯವರಾಗಲಿ, ಯಾವ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರಾಗಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದುಗೂಡಿ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ತತ್ವದಮೇಲೆ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರತಕ್ಕ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾದ, ಸಂತೋಷಕರವಾದ ವಾತಾವರಣ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದರು ; ಅದು ನಿಜ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡರು ನಮ್ಮದು ಒಂದು "ವಿಲೀನ ವಿರೋಧ ಸಮಿತಿ" ಎಂದು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಇತ್ತು. ಅದು ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಬಿ.ಸಿ. ರಾಯ್ ಮತ್ತು ಸಿನ್ಹರವರು ಎರಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಹೊರಡಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಬೆಂಬಲ ದೊರಕಿ ನೆಹರೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಮುಖರು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಆ ಮಾರ್ಗ

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

ವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈ 'ವಿಲೀನ ವಿರೋಧ ಸಮಿತಿ' ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ 'ವಿರೋಧ' ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು. 'ಮೈಸೂರು ವಿಲೀನ ಸಮಿತಿ' ಆಯಿತು. ಈಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಅಲ್ಲ, ಕೇರಳ ಬೇಕಾದರೂ ಸೇರಲಿ, ಆಂಧ್ರ ಬೇಕಾದರೂ ಸೇರಲಿ, ತಮಿಳು ಬೇಕಾದರೂ ಸೇರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ "ಮೈಸೂರು ಮಹಾ ವಿಲೀನ ಸಮಿತಿ" ಆಗಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ವಿಲೀನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ವಿಲೀನ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದು ಸರಿ. ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ವಿಲೀನ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ತಪ್ಪು ಎಂಬ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. ವಿಲೀನದ ಸಾಧ್ಯಾಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಯಾವ ವಿಲೀನ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆ ಬಹುಮತದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತೋ ಅದೇರೀತಿ ಮತ್ತೂ ವಿಲೀನವಾದರೆ ಮತ್ತೂ ಸಂತೋಷ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡೋಣ.

ಜೋನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಆಯಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬಹುದು.

ಈ ದಿವಸ ಯಾವ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೋ ಇದನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the States Reorganisation Bill, 1956, referred by the President under Article 3 of the Constitution be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Next item.

SPECIAL RESOLUTION ON STATES REORGANISATION.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

"ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಈಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಐಕ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಗಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸಭೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ದ್ವಿಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ."

Sri J. MOHAMED IMAM (Jagalur).—Sir, I rise to a point of order. I submit that this Special Resolution is not admissible. In the first place, we are in the midst of the discussion of the S. R. Bill which was referred to us by the President of India for our opinion. We have not yet finished that work. We have still to consider a number of amendments and they are very important. If this Special Resolution is to be considered at all, it must be considered after we have finished and completed our deliberations on the S.R. Bill.

Secondly, Sir, this is called a Special Resolution. This Special Resolution is practically in the nature of a motion for adjournment so far as its admissibility is concerned. For a Special Resolution to be admitted, there must be special reasons and special circumstances. Sir, I submit there are no special reasons and the motion does not satisfy the conditions laid down for the admissibility of a resolution of a special nature under the Rules. Sir, I would like to know what are the special reasons the mover has urged for its being taken up so suddenly and in preference to the appointed business and without any previous notice. In the first place, Sir, this ought to have been included in the regular agenda so that members may have had enough time and opportunity to disuss this subject and study its *pros* and *cons*. The Leader of the House has taken us by surprise by suddenly bringing this subject in the form of a resolution. Sir, the idea of bi-lingual State or Dakshina Pradesh was in the air for the last two or three months. It was being disussed both on the platform and in the press and we have all expressed our opinion. So, it would have been more appropriate if the mover of the Resolution had brought this in regular agenda and given us sufficient notice. Notice of this Resolution was given to us only this morning. We were not in a position to study it in detail. We have no

time to send in amendments. Sir, the very idea of a special resolution is that the subject matter is something of recent occurrence and it must also be of public importance.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—That is an adjournment motion.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I know I can make a distinction between a special resolution and an adjournment motion. A special resolution is permitted to be moved only when the mover has had no sufficient time to bring up the subject matter in the ordinary way and if it is only of recent occurrence. Now this subject has been before the public for a very long time and there is no reason why it should be admitted as a special resolution.

Sir, another thing is that under the Rules a special resolution must be such that it should relate to a matter which is the concern of the Government. I draw the attention of the House to Rule 102 (*c*). The resolution must raise a definite issue and secondly, when the opinion of this House is placed before the Government, it must be the concern of the Government, and the Government must be in a position to implement it. Whatever issue is raised through the resolution, it must be within the competence of the Government to implement it. But here, Sir, the subject matter of this Resolution is not the concern of the Government of this State and is not within their competence. It concerns the Government of India. Let me read the resolution, Sir.

> "This Assembly is of opinion that in the circumstances existing in India, for the rapid development of various areas and for ensuring unity and security of India, it is desirable, wherever and whenever feasible, to form bilingual States with regional Council for each Linguistic area."

This will make it clear, Sir, that this House has been asked to consider a special resolution the subject matter of which affects not Mysore, but which concerns the whole of India. So, it is clearly beyond the jurisdiction of the State Government. This is a matter which can more appropriately be discussed by the Parliament. After all, what is it that we are doing here? We do not know what is the view of Madras or Hyderabad and can we legislate and lay down a rule or principle for the entire country? Are we competent to do it? Beyond this, Sir, such matters can be discussed by this House only when they are referred by the President of India. Matters affecting other States, matters affecting the entire country and matters concerning the reorganisation of the different States can be considered only when they are referred to us by the President of India. This matter has not been referred by the President of India and thereby we are trying to appropriate to ourselves a power to which we are not entitled. We cannot lay down a resolution which will affect other States also and it is beyond the purview and jurisdiction of this House. Hence this House is not competent to discuss this Resolution. Firstly, it is a matter concerning the Parliament as it comes under List I. Secondly, it is not a concern of this Government or this House to deliberate on an issue of this kind.

Next Sir, the Resolution as I said must raise a specific issue; it must be definite and it must give a clear idea of what we are expected to do. This Resolution is so vague and omnibus that I am afraid that we are going to lay down rules not only for ourselves, but for posterity. Let me read the Resolution again:

> "That this Assembly is of the opinion that in the circumstances existing in India, for the rapid development of various areas and for ensuring unity and security of India, it is desirable, wherever and whenever feasible, to form bilingual States with regional Council for each Linguistic area."

It does not raise any definite issue on which we are called upon to give our opinion. 'whenever and wherever feasible'.—It may be now or it may be a hundred years hence. It may be feasible here and it may not be feasible in Madras or Uttar Pradesh. In the first place, it is not a resolution at all.

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

What is it we are going to resolve and on whose behalf are we going to resolve and for whose benefit are we going to resolve and lay down these things? On the other hand, if the Government have courage, let them bring forward a specific proposal. We will see what it is. Let them say that such and such areas will form a bi-lingual State. Sir, I have also a feeling that this Resolution if allowed or admitted and passed, will be a direct negation of the principle we have adopted just now. This principle we have adopted just now is specific and it says that uni-lingual and uni-composite State should be formed, *i e.*, a single State of uni-lingual or composite character should be formed. Immediately after that, the House is now asked to take a decision to consider the question of merging with other States to form one Pradesh. This position is directly inconsistent with the motion we have just adopted. This Resolution will have the effect of negativing that position. Under the Rules also, if the House takes a decision, after sufficient deliberation on a motion another resolution which negatives it cannot be moved.

Sir, on these grounds I submit that this Special Resolution should not be allowed to be moved.

Another point I want to submit is that sufficient time has not been given to us. When copies of this Special Resolution were circulated to us this morning, I was under the impression that it would be taken up three or four days later and that we would have sufficient time to consider the subject and table amendments and form our own opinions. We are now asked to give our opinion on this subject without previous notice. Strictly speaking, even if it is admitted, we must get at least three or four days time. We must dispose of all amendments concerning the S.R. Bill and afterwards we can consider this Special Resolution should the Speaker be still pleased to hold that this Resolution is in order and worthy of being discussed in the light of my objections. What is the purpose of introducing this confusion in the midst of a Bill?

On these grounds—that it is not a subject which concerns the Mysore Government, but one which concerns the Government of India and that it ought to have been referred to us by the President of India, I submit, Sir, that this Resolution is inadmissible and should not be allowed to be discussed in this House.

SRI K. HANUMANTHAIYA—Sir, I shall answer all the points the Hon'ble Leader of the Opposition has raised. Firstly he said that he did not have sufficient notice of this Resolution and in the same breath he said that this idea of combining States has been before us for the last four or five months. One of his arguments cancels the other.

SRI J. MOHAMED IMAM.—My argument is that we had no time to study.

SRI K. HANUMANTHAIYA.—In fact, the speech that I made when I moved the Bill contained the ideas of the Government so far as this matter is concerned. Anyway Sir, if he pleads want of sufficient time, he has answered it himself.

This is a definite issue. I hope he will agree with that point of view. It is the concern of the Government because it is as Chief Minister I am moving this Resolution. As Leader of this House, it is not merely my business to voice my own opinion. It is my business also to voice the opinion of this House. Otherwise, there would be no meaning to the office I hold *i.e.*, the Leader of the House. Therefore, Sir, whether is technically right or wrong,—I do not know,—we have to catch the substance, as I have been often saying. If this House feels a particular resolution has to be passed in the interests of the country, that resolution ought to be placed before the House for normal consideration. I have no doubt, whatsoever, that the overwhelming majority of this House today feels that it is not only the concern of this Government but it is the concern of this House. Sir, he further said: if Government is not in a position to implement this idea, we cannot bring forward such a resolution. That argument applies to the whole Bill. We are not in a position to implement the Bill that we are now

considering. We have merely to furnish our opinion on the Bill. If it is strictly construed that whatever we are not in a position to implement we cannot discuss, then we cannot discuss the Bill at all. Therefore, Sir, this Resolution is in similar position as the Bill. If we can consider the Bill, we can also conder this Resolution.

Sir, in the Bill that has been sent to us, in the Introductory portion, page 3, para, 8, it reads as follows :—

> "In view of the proposal for the union of the two States which is now under active consideration, no provision has been made in the draft Bill in regard to territorial adjustments between the States of Bihar and West Bengal. A separate Bill will be introduced in due course to implement the decision which may be taken about these States."

Therefore, the idea of merging of two States has been definitely stated in the Bill that has been sent to us by the Government of India. It may be that it does not make a reference to Mysore or any of the South Indian States; but the idea is there. Just as the Leader of the Opposition is at liberty to move any amendment to a motion made, this House is in a position to suggest expansion, contraction, addition or alteration of the State. Therefore, this idea of two States joining together is *intra vires* of the motion I have moved. 'Wherever' and 'whenever' are certainly used. But, 'wherever' does not mean, it is in Europe or Africa. We are considering these problems as India. If that is also literally construed, what business have we to consider at this stage, problems relating to South Canara, Districts in Bombay State, Coorg and Hyderabad State which have got separate legislatures? We are considering here problems which are not strictly and legally within one jurisdiction, because the nature of the problem is such. We are called upon to make suggestions in the matter of reorganisation of the States in the whole of India in general, and with particular reference to us.

Then, Sir, the Leader of the Opposition says that this Resolntion negatives the decision that we have already taken. It does not. If it was so, I would be the last person to bring up any such resolution for the consideration of this House. I may categorically state for the statisfaction of my Hon'ble friend that I am one with him in doing the very best to bring into existence the new State of Mysore in a harmonious atmosphere. I want everybody in this House and in the State to feel happy when this State is brought into existence in the month of October. It is in order to fulfil the idea that has already been accepted by this House and by the Leader of the Opposition that I am moving this Resolution. There is no ulterior motive behind this. In fact, this Resolution is the fulfilment of the decision we have taken.

3 P.M.

Sir, he asked me the purpose of the Resolution. The purpose is more important and he has rightly put that question. The purpose is, in this House when the decision was taken on this question in the month of December last, the Leader of the Opposition saw substantial portion of this House remained neutral. It was after all with a bare majority of six or seven that we passed the resolution for the creation of a new State. The purpose today is that all of us should act unanimously, think unanimously and prosper unanimously, so far as the new State is concerned. It is with that high purpose I have brought this Resolution. In fact, I wanted to take the Leader of the Opposition and other prominent members of this House into confidence before I moved this Resolution and I sent them letters requesting them to attend the meeting at which we wanted to consider this Resolution. Unfortunately the letters might not have reached the Hon'ble Members in time. They therefore, see the utmost *bona fides* and consideration that I entertain for them and I have no wish whatever to take them by surprise. In the interest of good feeling and unanimity of approach to this big problem, I have tabled this

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

Resolution and I seek the co-operation and the goodwill of the Leader of the Opposition and his friends in this matter.

MR. SPEAKER.—Now the House will rise for lunch and meet at 3-45.

The House rose for Lunch at Eight Minutes past Three of the Clock and reassembled at Forty-right Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈಗಲೇ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಆವಶ್ಯಕ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತಾವು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳೂ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೂ ಬಹಳ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ತೀರ್ಮಾನವಾಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸುವುದು ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ನಿಯಮಗಳೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಈಗಲೇ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನುಕೂಲವೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—This Resolution is admissible for the following reasons. Generally, amendments are tabled to a Bill when it comes up for discussion before this Assembly, but regarding a special resolution, in effect it will be an amendment to a Bill, a special resolution was tabled for a particular Bill—that was in 1953; when we discussed the Andhra State Bill. A special resolution was tabled and it was allowed and now also a Special Resolution has been tabled. There is no reason why it should not be admitted when we have already created a precedent in this matter. This Special Resolution concerns Mysore State and other States of India. This Bill itself covers all States and we are entitled to comment upon the provisions of this Bill, though we may not evince much interest in provisions which do not concern Mysore State and this is important in that it is going to enunciate a principle which has already been accepted under some of the provisions of this Bill and therefore it is perfectly in order that this Special Resolution should be allowed.

MR. SPEAKER.—Several points are raised by the Leader of the Opposition for not admitting this motion. Of course, the Hon'ble Members are aware that it is included in the List of Business and that List of Business was distributed to the Hon'ble Members in time yesterday according to the information available. But yesterday the Leader of the House approached me and asked for permission to suspend some of the rules, as was stated by the Leader of the House, just to have this Resolution passed in preference to the amendments so that the amendments that may be taken up may have a smooth passage. Therefore, I have suspended the procedure under rule 23 and have allowed this motion to be discussed.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I bow to the ruling of the Chair, but to facilitate a healthy discussion, I would submit that this may be taken up a little late because, as I submitted, this Special Resolution came to our hands rather late and we have had no time to consult among ourselves and come to a conclusion. Till now both the Opposition and the Treasury Bench have treated this as a non-party matter and it is true that the Leader of the House took the Opposition into confidence in various vital matters. I am anxious to see that harmonious atmosphere is maintained. So I would submit that this question may be taken up after we dispose of the Bill, one or two days later, because, as I said, we want to consult among ourselves and we have had no time to do this. I would request that we may be given one or two days' time.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—So far as his suggestion is concerned, if it is merely for the purpose of thinking over, I would readily agree to it. Let him not take too much time over it. For instance, we may

agree that the Resolution may be taken up tomorrow. He will have time almost a day and there are some amendments which we may discuss in the meanwhile, but the passing of this Resolution would create a very good atmosphere in this House and as several members have said, it would facilitate the unanimous acceptance of not only some amendments but also the Bill as a whole. No doubt he would take time, as he says, but the time may not be indefinite; it may be some time tomorrow; whatever time he suggests tomorrow, I have no objection to accept it.

Sri J. MOHAMED IMAM.—One o'clock.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—I agree.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—After the question hour.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Yes.

Mr. SPEAKER.—I think this is agreeable to all the Hon'ble Members of this House.

Sri K. PATTABHIRAMAN (Kolar).—I am not a party to it. That is between the Leader of the House and the Leader of the Opposition.

STATES REORGANISATION BILL, 1956.

Clauses.

Mr. SPEAKER.—Now amendments. There are no amendments proposed with regard to clauses in Part I. Part II, Clause 3.

Sri B. V. NARAYANA REDDY (Bagepally-Gudibanda).—Sir, I move:

'In sub-clause (1)—

(1) after item (*d*), the following items (*e*) to (*i*) shall be added, namely—

"(*e*) Kolar District;

(*f*) parts of Devanahalli, Dodballapur, Hoskote taluks and the whole taluks of Anekal and Bangalore South of Bangalore District;

(*g*) whole of Pavagada taluk and eastern parts of Koratagere and Madhugiri taluks of Tumkur District;

(*h*) eastern parts of Molakalmuru, Challakere, Jagalur and Chitaldrug taluks of Chitaldrug District; and

(*i*) Bellary town and Moka and Rupangudi firkas of Bellary taluk of Bellary District;"

(2) in line 10, after the words 'existing State of Hyderabad', the words and comma "and Mysore, respectively" shall be inserted.'

ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಚಾರ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಮೇಲೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಆಂಧ್ರಬಿಲ್ಲು ಬಂದಿದ್ದಾಗಲೂ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ರೀ ಆರ್ಗನೈಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನೋಡುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಿದ್ದರೆ ಬಾಯೊಳಗೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಳಗೊಂದು ಹೊರಗೊಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಭಾಷಾ ಆಧಾರವೊಂದರಮೇಲೆ ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ವಿಂಗಡಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳ, ಕರ್ಣಾಟಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಹೀಗೆ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಷಾಭಿಮಾನವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನಿದೆ? ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ದಿವಸ ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಈಗ ಮತ್ತೆ ನಮಗೆ ಆ ಕಾಸರಗೋಡು ಬರಬೇಕು, ನೀಲಗಿರಿ ಬರಬೇಕು, ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಬರಬೇಕು, ಇದು ಬರಬೇಕು ಎಂದು ವಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವಂಥ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಡಿ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇವರು ಮೈಸೂರನ್ನು ಒಂದು ಕಂಪೋಜಿಟ್ ಕ್ಯಾರಕ್ಟರಿನ ದೇಶ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನಾದರೂ ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾವನೆಯಿದೆಯೋ ಅದೇ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 18-20 ಲಕ್ಷ ಜನರು ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ. ಆಂಧ್ರರು ಆಂಧ್ರವನ್ನು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವವಿದೆಯೋ ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಲಾಜಿಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರರು ಕೋಲಾರ ಕೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ

(SRI B. V. NARAYANA REDDY)

ಮಾತ್ರ ಬರಬೇಕಂತೆ! ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ! ಕೋಲಾರ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಏಕಿರಬಾರದು! ತಾವು ಚರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿ. ಹೈದರಾಲಿ ಗೆದ್ದನಂತರ ಆ ಕೋಲಾರ ನಿಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಈ ದಿವಸ ಇದ್ದಷ್ಟು ದೇಶ ಆಗ ಎಲ್ಲಿತ್ತು? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು 16ನೇ ಶತಮಾನದ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ 16ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಈ ನಿಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಎಂಬುದು ಈಗಿನ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಷ್ಟು ಕೂಡ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಲಲ್ಲ. 16ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು?

4 P.M.

ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು, ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಇತ್ತು. ಹೈದರಾಲಿ ನಮ್ಮ ಬೂದಿಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನು, ಅವನು ಶೌರ್ಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯಸಂಪಾದನೆಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ವಿಶಾಲಗೊಳಿಸಿದ. ಹೈದರಾಲಿಯೂ ತೆಲುಗಿನವನೇ, ಕೋಲಾರಮಂಡಲ ಮೊದಲೇ ಇವೊತ್ತು. ಇತ್ತಿನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕೋಲಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಿ ಕಳಿಂಗದೇಶವನ್ನೂ, ಬಂಗಾಳಧವರನ್ನೂ ಗೆದ್ದು ಪೂರ್ವಗಂಗರೆಂದು ರಾಜ್ಯವಾಳಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಗುಮ್ಮನಾಯ್ಕನಪಾಳ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಪಾಳ್ಯಗಾರರೂ ತೆಲುಗರಾಗಿದ್ದರು. ಅದು ಕೂಡ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೋಲಾರದವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನಿದೆ? ಭಾಷಾವಾರು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾದಮೇಲೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಏಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ? ಆಂಧ್ರರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಇಲ್ಲ. ಕೋಲಾರದವರು ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವವರ ಜೊತೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇರುವ ಅನುಕೂಲವಾದರೂ ಏನು? 1799 ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಚಾರ ನೋಡಿ! ತೆಲುಗು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆಯೇ? ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಹೀಗೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ತೆಲುಗು ಪ್ರೈಮರೀ ಸ್ಕೂಲ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ; ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ.—ನೀವು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ, ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. (ನಗು !)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ನಿಮಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ವಿಷಯ ಬೇರೆ. ಏನೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ಯಾವತ್ತು ಇವರ ಕೈಗೆ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಬಂತೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ರಾಜ್ಯಭಾಷೆ ಕನ್ನಡಭಾಷೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಆವೊತ್ತಿನಿಂದ ಈ ತೆಲುಗರ ಬಾಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಆಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅದು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ತೆಲುಗು ಕಲಿತರೆ ಕೆಲಸಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಕಲಿಯಬೇಕು? ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಪಟೇಲ್‌ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಕೆಲಸಕ್ಕಾದರೂ ಇದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 15 ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಬಹಳ ನೆಗ್ಲಿಜಿಬಲ್. ಅವರು ಮೈಸೂರುದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೇ? ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೈಸೂರಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟುಜನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ? ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮಿದೊರೈರವರು ಇವರ ವಿನಾ ಇನ್ನಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಮಿಕ್ಕ M.L.A. ಗಳು ಈಗ ಆಂಧ್ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾನು, ಆಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ, ವಾರ್ನ್, ತೆಲುಗು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮುಂದೆ ಹೇಗಾದರೂ ಆಗಲಿ, ನಮಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರದೇಶ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಒಂದು ಮನವಿ. ಆದಾದಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಆಂಧ್ರ ಶಾಸನಸಭೆ, ಮೈಸೂರು ಶಾಸನಸಭೆಯವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಕರಾರು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ತಕರಾರು ಇದ್ದರೂ ಕೇಳುವವರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆಗಬಹುದು ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ತಲೆಯಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲುಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾಕೀಸ್ತಾನದವರು trouble create ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತನುಮಾನಧನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು ಹೊಡೆದಾಟ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು neglect ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. 1177ರಲ್ಲಿ ಮಹಮದ್ ಖಿಲ್ಜಿ ಎಂಬುವನು 200 ಸವಾರರೊಡನೆ ಬಿಹಾರ್ ಪ್ರಾಂತ ಗೆದ್ದನು ಮತ್ತು 18 ಜನ ಕುದುರೆ ಸವಾರರೊಡನೆ ಬಂಗಾಳದ ರಾಜಧಾನಿ ನಡಿಯಾವನ್ನು 1179ರಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದನು ಎಂಬುದನ್ನು. ನಾವು ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ಪಾಠ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಬೇಹುಷಾರು ಮತ್ತು ಒಳಜಗಳಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದು. ತಂಜಾವೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಜ ಇದ್ದ; ಅವನ ಹೆಸರು ವಿಜಯರಾಘವ ನಾಯಕ ಎಂದು. ಅವನು ಯುದ್ಧಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ತುಳಸಿದಳ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ಭಸ್ಮವಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅವನು ಮಾಡಿದನಂತೆ. ಭಸ್ಮವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಬೂದಿಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಅವನು. ಆ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತೀವ್ರವಾದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ S.R. Bill postpone ಮಾಡಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಂತೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

"In sub-clause (1)—

(1) after item (*d*), the following items (*e*) to (*i*) shall be added, namely :—

'(*e*) Kolar District ;

(*f*) parts of Devanahalli, Dodballapur, Hoskote taluk and the whole taluks of Anekal and Bangalore South of Bangalore District ;

(*g*) whole of Pavagada taluk and eastern parts of Koratagere and Madhugiri taluks of Tumkur District ;

(*h*) eastern parts of Molakalmuru, Challakere, Jagalur and Chitaldrug taluks of Chitaldrug district ; and

(*i*) Bellary town and Moka and Rupangudi firkas of Bellary taluks of Bellary District ; '

(2) in line 10, after the words 'existing State of Hyderabad' the words and comma 'and Mysore, respectively' shall be inserted."

*Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Mr. Speaker, I support the amendment tabled by Sri Narayana Reddy. I would like to read clause 3.

"(1) As from the appointed day, there shall be added to the State of Andhra the territories comprised in :—

(*a*) the district of Hyderabad Medak, Nizamabad, Adilabad, Karimnagar, Warangal, Khammam, Nalgonda and Mahabubnagar ;

(*b*) Alampur and Gadwal taluks of Raichur district ;

(*c*) Kodangal and Tandur taluks of Gulbarga district ; and

(*d*) Narayankhed and Zahirabad taluks of Bidar district ;

and thereupon the said territories shall cease to form part of the existing State of Hyderabad and the State of Andhra shall be known as the State of Andhra-Telengana."

Sir, the amendment as tabled by Sri Narayana Reddy desires that the following areas, namely, Kolar District, parts of Devanahalli, Dodballapur, Hoskote taluks and the whole taluks of Anekal and Bangalore South of Bangalore District ; whole of Pavagada taluk and eastern parts of Koratagere and Madhugiri taluks of Tumkur District, the eastern parts of Molakalmuru, Challakere, Jagalur and Chitaldrug taluks of Chitaldrug District and Bellary town and Moka and Rupangudi firkas of Bellary taluk of Bellary District should be added on to the Andhra-Telengana State. We have made very extensive survey of this problem when we discussed the Andhra State Bill and the States Reorganisation Commission Report. We have adduced reasons which cannot be easily set aside or brushed aside as to why these areas should be joined to the Andhra-Telengana State. If we pass this Bill we will have accepted that on the basis of language the State is going to be created. On the basis of Kannada language Greater Mysore or Vishala Mysore is going to be created. When this is the criterion, it should be natural and reasonable for any one to say that areas, where other than Kannada is spoken by the majority of the people, should naturally be joined to a State where the language of the majority is spoken, if these areas are contiguous to that State. The areas that come under the amendment are all coutiguous to the Andhra State. In these areas more than 51 per cent of the population speak the language of Telugu. When our friends asked that Kasargod and other areas should come to Mysore State, they demanded the inclusion of these areas in Mysore State beacuse the majority of the people of these areas speak the Kannada Language. Similarly, and justifiably, we the Telugu-speaking people and members of this Assembly demand that these areas adumbrated under this amendment should go to Andhra. Whatever that be, language fanaticism will have an upper hand. Whatever pious hopes that may be held out by the rulers that all facilities for the improvement of the language,

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)

for the cultural growth of the people speaking that language will be afforded to, it will mostly remain on a piece of paper. The real benefit will not be enjoyed by the linguistic minority. After having seen what has happened in the Mysore State, after having known that there are only five Telugu Primary Schools for a population of 20 lakhs of Telugu-speaking people in the State which is said to be a composite State, what will be the future of the Telugu-speaking people of the greater Mysore when they will have been reduced in numbers by way of percentage, when an aggressive people from the other areas will have come into the Mysore State, I shudder to think. Sir, when all is said and done, when all people are asking for the formation of a State on the basis of language, there is no justification or right, there is no moral principle behind it in refusing that these people speaking the Telugu language should not go to Andhra. Historically speaking some of these areas were under the administration of Andhra Rajas. When there was Golconda Empire all these areas were under that administration. Not that I am anxious to build an Andhra Empire. The days of Empires have gone. We are trying to build a democratic State and therefore we should claim that all these areas should go to Andhra as they are contiguous and as the majority of the people speaking that language desire that these areas should go to Andhra. I therefore support the amendment that has been tabled by Sri B. V. Narayana Reddy wholeheartedly.

Regarding the Bellary area, I would like to make mention of certain facts. When the Andhra State Bill was discussed in this Assembly, we had discussed that great injustice was done to the people in Bellary particularly to Moka, Rupangudi firkas of Bellary Taluk of Bellary District. As these areas are contiguous to Andhra, majority of people speak that language and they want that it should go with Andhra. Justice Misra awarded that these areas should remain in Mysore State. The States Reorganisation Commission appointed by the Government had gone into this question thoroughly and they had explored all the ways of settling this matter amicably and after investigating into the causes and into the claims made by different groups and parties, they gave the well-considered decision that three taluks and Mallapuram sub-taluk should go to Andhra. They gave that verdict for reasons of administration and for the smooth running of the Thungabhadra Project, and what we ask for in this amendment is only the three firkas of the Bellary Taluk with Bellary Town where majority of people speak Telugu and the areas are contiguous to Andhra State should go to Andhra.

With these words, Sir, I commend these amendments to the acceptance of this Hon'ble House.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಬೆಂಗಳೂರು ಉತ್ತರ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿಯವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೂರನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಊರುಗಳ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ಅಂದರೆ ಆಂಧ್ರ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡತಕ್ಕವರು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರೂ, ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರೂ, ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಕೇಳುತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತವನ್ನಾಗಿ ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಆಂಧ್ರರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಯದಿಂದ ಅವರು ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರೂ ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಿಂದೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ವರದಿ ಬಂದಾಗಲೇ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಜ್ಞಾಪಕಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ, ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಇವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅವರು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ, ಮೈಸೂರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳೂ ಸಹ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ನಿಲ್ಲಲಿ. ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಂದು challenge ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇವನಹಳ್ಳಿ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ, ಹೊಸಕೋಟೆ, ಆನೇಕಲ್, ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಮಾಷೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಏನೋ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಅವರಿಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆನೇಕಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ, ಸೆನ್ಸಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೀಗಿದೆ. 22,630 ಕನ್ನಡಿಗರು ಮತ್ತು 32,080 ಜನ ಆಂಧ್ರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಬಾಕಿ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ನನಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆಂಧ್ರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ನಾವು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನ ಅರ್ಥವಿದೆ? ನಾನು ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಂದನಂತರ ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ನನಗೂ ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮಾತ್ರ ಖಂಡಿತ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ನಾನೂ ಸಹ ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನೂ, ಆಂಧ್ರ ದೇಶವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ ಮಾಡೋಣ, ದ್ವಿಭಾಷಾ ಪ್ರಾಂತ ಮಾಡೋಣ, ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿಗಳೂ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತವೆ, ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಧುಗಿರಿ, ಕೊರಟಗೆರೆ ಮತ್ತು ಪಾವಗಡ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಸಹ ಆಂಧ್ರಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊಳಕಾಲ್ಮುರು, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಜಗಳೂರು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೂ ಸಹ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಸಹ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಟೌನ್, ಮೋಕ ಮತ್ತು ರೂಪನಗುಡಿ ಫಿರ್ಕಾ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ನಾರಾಯಣರೆಡ್ಡಿ.—ಬಳ್ಳಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಹೋಗಬಹುದೇ ಹೊರತು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಅವರ ರಾಜೀನಾಮೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಹೊಸೂರು ಮತ್ತು ಕಾಸರಗೋಡು ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಕೇಳಿದರು. ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಜನರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು, ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅವರೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. C. LINGA REDDY (Malur).—While opposing these amendments moved by my learned friend Sri B. V. Narayana Reddy, I would just say a word or two. Acceptance of these amendments would mean that we will be endorsing the creation of provinces or States purely on linguistic considerations. I already argued just a few minutes back that the States in India should not be formed merely on the basis of one single language and our Chief Minister has been time and again repeating that the composite character of our State should not be lost sight of and it is the administrative convenience that we have to keep in our mind uppermost rather than the creation of provinces on language. Certain areas mentioned in the amendment are no doubt very predominantly Andhra or Telugu areas. The constituency I represent is predominantly Kannada and the taluk in which I live is predominantly Kannada in Kolar District. There are taluks in the Kolar District which are predominantly Telugu also. There are areas such as from which my friend Sri Narayana Reddy hails, which are predominantly Telugu no doubt. I found my friend Sri Mulka yesterday arguing that no State should be created purely based on language.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Sir, I agree with Sri Linga Reddy if no State is created on the basis of language. We do not want them. But if a

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)
State is created on the basis of the language of Karnataka, what right have you to prevent us from going over to Andhra ?

4-30 P.M.

SRI H. C. LINGA REDDY.—I know that Sri Narayana Reddy also will be satisfied if provinces are not carved out merely on the basis of language. Now, because it appears as though the provinces are being carved out on the basis of language, I think he is pleading that the predominantly Telugu areas may be left out and be added on to the Telugu State. That request is of course reasonable. But at the same time, as many Hon'ble Members have been saying, it is not advisable at this juncture in India that provinces should be created and based purely on language. Whatever might have been the justification for the amendments of this nature at the time of the discussion of the Report of the S.R.C. and earlier, we have now reached a stage when our leaders are thinking of no States based on language only, but from the point of view of administrative convenience and also with an idea to reduce the number of States in India. For these reasons, I request my friend to withdraw his amendment. From the point of view of economic and social planning, from the point of view of unity and security of the nation, it is very necessary that we should erase this linguistic craze from our mind and purely think of administrative convenience and the unity of the nation. Some of my friends were saying that if Dakshina Pradesh consisting of four States were to be formed or if two States in South India, consisting of Greater Mysore and Andhra, Tamil Nad and Kerala are formed, many of the ills from which the country is suffering would be cured. A few members of this House were arguing to retain Mysore as it is. It is rather narrowmindedness to say so. Some argued that we will have Karnataka and not Dakshina Pradesh either consisting of Andhra or Karnataka or Tamil Nad or Kerala. This would again amount to a certain amount of narrow outlook. When we are thinking of carving out only a few States, when language should not predominate at all and linguism has to be buried deep, it is necessary that we should not think of carving out linguistic provinces and take away Telugu areas and add them on to Telugu States. It would mean perpetuating the same old disease which has overtaken the country just a few months back. From this point of view, I oppose this amendment. At the same time, I wish to bring it to the notice of the Hon'ble friend who has sponsored this amendment the provision that has been made for safeguarding the linguistic minorities. If Andhra and Mysore were to form into one State, there would be absolutely no difficulty and I feel that Sri Narayana Reddy and Sri Mulka Govinda Reddy would agree to have Telugu areas in Mysore State itself. If that is not possible, then there is provision already made both in this Bill and also in one of the amendments suggested by the Government of India to article 350 (*a*). It reads as follows :

> "It shall be the endeavour of every State and of every local authority within the State to provide adequate facilities for instruction in the mother tongue at the primary stage of education to children belonging to linguistic minority groups ; and the President may issue such directions to any State as he considers necessary or proper for securing the provision of such facilities."

Therefore, provision has been made to safeguard the interests of the linguistic minorities. With these remarks I oppose the amendment.

MR. SPEAKER.—There is no necessity for further discussion. The question is :

'In sub-clause (1)—

(1) after item (*d*), the following items (*e*) to (*i*) shall be added, namely :—

"(*e*) Kolar district ;

(*f*) parts of Devanahalli, Doddaballapur, Hoskote taluks and the whole taluks of Anekal

and Bangalore South of Bangalore District ;

(*g*) whole of Pavagada taluk and eastern parts Koratagere and Madhugiri taluks of Tumkur district ;

(*h*) eastern parts of Molakalmuru, Challakere, Jagalur and Chitaldrug taluks of Chitaldrug District : and

(*i*) Bellary town and Moka and Rupangudi firkas of Bellary taluk of Bellary District ; "

(2) in line 10, after the words "existing State of Hyderabad" the words and comma "and Mysore, respectively" shall be inserted." '

The motion was negatived.

Mr. SPEAKER.—Clause 7. The other amendment to clause 7 is a consequential one to that which has been rejected by the House now. Therefore, it cannot be moved.

Next amendment is in the name of Sri U. M. Madappa.

Sri U. M. MADAPPA (Chamarajanagar).—Sir, I beg to move the following amendment.—

' In sub-clause 1 (*d*)—

(1) the words " Kasargod taluk and " shall be omitted.

(2) after the words "Kollegal taluk " the words " and Talavadi firka in Gopichetti Palyam taluk " shall be inserted.

In sub-clause 2—

for the word " Mandya " the word " Mysore " shall be substituted.'

ಸ್ವಾಮಿ, ಗೋಪಿಚೆಟ್ಟಿ ಪಾಳ್ಯಂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಾಳವಾಡಿ ಫಿರ್ಕ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಕೊಯಮತ್ತೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಸುಮಾರು 1910 ರಿಂದ 1914 ರವರೆಗೂ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಂಬಂಧವಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಸಹ ಸಿವಿಲ್, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗತಾನೇ ಹೊಸದಾಗಿ ಡೀಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಈ ಫಿರ್ಕಾ ಎರಡೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ತಾಳವಾಡಿ ಫಿರ್ಕಾಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಎಷ್ಟು ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಸಂಬಂಧವೆಂದರೆ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಹ ಈ ಫಿರ್ಕಾಕ್ಕೂ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಟಿಪ್ಪೂಸುಲ್ತಾನ್ ರೋಡ್ ಎಂಬುದು ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಈ ಫಿರ್ಕಾದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ತೀರ್ಮಾನ ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 21 ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಆ 21 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 22,505 ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆ. ಶೇಕಡ 85 ರಿಂದ ನೂರರ ವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಅದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುಮಾರು 12 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಮಾರ್ಗ ಸೌಕರ್ಯ, ಆಡಳಿತ ಸೌಕರ್ಯ ನೋಡಿದರೆ 12 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಚಾಮರಾಜನಗರದ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿನ ಡಿವಿಜನ್‌ನಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಆಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕೈತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಈಗಲೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಸಹ ಅಜಿಟೇಷನ್ ಇದೆ, ಜನರ ದಸ್ತಗಿರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರಿಗೇ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಅಜಿಟೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಜಿಟೇಷನ್ ಗಮನಿಸಿ ಕಾಸರಗೋಡನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಪದಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಈ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಮಸೂದೆ ಪ್ರಕಾರ ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಸೇರಲಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಸಂಬಂಧ ನೋಡಿದರೆ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಮೇಲೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದುವು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದವು; ಮುಂದೆ ಇವು ಒಂದಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೇ

(Sri U. M. MADAPPA.)

ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ, ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವ ಉದ್ದೇಶ ಬೇಡ. ಇವೆರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈಗಲೇ ಸೇರಿಸಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸಭೆಯವರು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

'In the sub-clause 1 (*d*)—

(1) the words "Kasaragod and" shall be omitted.

(2) after the words "Kollegal taluk" the words "and Talavadi firka in Gopichetti Palyam taluk." shall be inserted.

In sub-clause 2—

for the word "Mandya" the word "Mysore" shall be substituted.'

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಶ್ರೀ ಮಾದಪ್ಪನವರು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಾಳವಾಡಿ ಫಿರ್ಕಾ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಭಾಷಾವಾರು ಆಧಾರದಮೇಲೆ ವಿಂಗಡಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಬಹು ಜನರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳುವ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಸೇರಬೇಕೆಂಬುದು, ಒಂದು ಫಿರ್ಕಾ ಸೇರಬೇಕೆಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದೂ ಭಾಷಾವಾರು ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಪ್ರಾಂತ ವಿಂಗಡಿಸುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅನಾಹುತ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ತಾಳವಾಡಿ ಫಿರ್ಕಾ ಸೇರಿ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಆ ರೀತಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಿದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಈಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಪುನಃ ವಿಂಗಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾದುದಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಟಿಪ್ಪೂಸುಲ್ತಾನ್ ಬೀದಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮಹನೀಯರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಯೂ, ಬೇರೆ ದೇಶದವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಬೀದಿಗಳ ಹೆಸರಿವೆ. ಆದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಹೆಸರಿನ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮಗೇ ಅದು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸಿದರು. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳ ಬೆಂಗಳೂರು. ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರೇಷ್ಮೆಗೂಡು ವಗೈರೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಮಳವಳ್ಳಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಡೆಗೆ ಬರಬೇಕು ಮತ್ತು ಕುಣಿಗಲು ಕಡೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗಿಂತ ಕಡಮೆಯಿದೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಆದಷ್ಟು ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣದವುಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೇ ಸೇರುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಮಾದಪ್ಪನವರು ತಂದಿರುವ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದು ಮನ್ನಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡ (ಮದ್ದೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಏಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಾದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರ ಒಂದನ್ನೇ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಗೋಪಿಚೆಟ್ಟಿಪಾಳ್ಯಂ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತಾಳವಾಡಿ ಫಿರ್ಕಾಕ್ಕೆ ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತುಂಬ ಅಡಚಣೆಯುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ಯಾವ ಒಂದು ನೀತಿ ಅಥವಾ ಪಾಲಿಸಿ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಆಡಳಿತ ಅನುಕೂಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳಿದ್ದೇ ಇವೆ. ಆದಕಾರಣ ಈಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಲು ನಾನೀಗ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲವನ್ನು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲವನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದೇ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೇ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಹೊಂದಾವಣಿಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗಲೂ ಸಹ "ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರು—ಇಲ್ಲಿ ಇಳಿಯಿರಿ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಮದ್ದೂರು ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡು ಹಾಕಿರತಕ್ಕದ್ದನ್ನಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಲೂ ನೋಡಬಹುದು. (ನಗು!) ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮದ್ದೂರಿನಿಂದ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೈಲ್ವೆ ಕೂಡ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹುಣಸೂರು ಮತ್ತು ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೆರಡನ್ನೂ ಮೈಸೂರಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೂಡ ಇದೆ. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಿಂದ ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಬರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಸುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರ

ಬೇಕಾದರೆ ಮಂಡ್ಯ ಮೂಲಕದ ಮಾರ್ಗವೇ ನೇರವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬೇಕಾದರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬಹುದು, ಆಗುವುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ದಾರಿ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—So far as claiming additional areas for Mysore State is concerned, we have a definite policy. These claims and counter-claims have led to bitterness. The bitterness grew to such an extent that one Indian considered the other his enemy and we saw bloodshed and other atrocities everywhere. We do not want the repetition of such performances either now or hereafter. There must be a finality to every dispute. These representations were made to the States Reorganisation Commission. They gave certain findings. After the findings were known, fresh representations were made to the Government of Mysore and to the Government of India. They also examined every case that was placed before them and they have incorporated their final decisions in this Bill. If you go on re-opening them, there will be no end to the disputes. It is our definite opinion that these disputes must come to an end. I am therefore enunciating a general policy, whether it is Kolar District or Madakasira taluk or Kasargodu or any other area, for the time being, we accept the decisions of the Government of India as incorporated in this Bill. As the House is aware, I myself put in a plea in my budget speech for the appointment of a Boundary Commission. Such of those areas whose case deserves consideration may go before the Boundary Commission. In fact, we may ask for the appointment of a Boundary Commission to go into this border question. The Government of India envisage that these disputes could be settled in the Zonal Council. I have already expressed my opinion with reference to that suggestion. The Boundary Commission, I am sure, will go into these disputes and give a finding. Let us accept that finding. It is better that the Assemblies and Governments do not interest themselves in these petty disputes and bring about bitterness and feelings once again. From the point of view of the relationship that ought to subsist between State and State, between individual and individual, I am not prepared to accept any amendment either favourable or unfavourable to Mysore State so far as subtraction of territories is concerned.

In regard to Mandya District and Mysore District, a suggestion has been made that Kollegal taluk should be added to Mandya District and some Hon'ble Members have said that it should remain in Mandya District. Apart from other considerations, Mandya District has an area of 1,970 square miles, whereas Mysore District has 3,547 square miles. Of all the Districts in Mysore State, Mandya District is the smallest so far as the area is considered. With reference to population also, Mandya District has about 7 lakhs and a quarter whereas Mysore District has nearly 13 lakhs of population. It should be our endeavour to make the districts in a State as far as possible uniform. If we have this uniformity in view, Kollegal taluk has to be added to Mandya District. Kollegal taluk has an area of 1,076 square miles and a population of 1,38,000 and odd. Therefore, if Mandya District and Kollegal taluk become one District, even then the population would be only 8½ lakhs and an area less than 3,000 square miles. The House will agree with me that we should have administrative convenience as the measuring rod in the matter of distributing territories and populations among different districts and taluks. I would therefore request Sri Madappa to withdraw the amendment that he has proposed in this behalf. It is true, as I have often said, we have to apply our mind afresh after the formation of the new State, to the question of re-allotting territories between taluk and taluk and between district and district. We have to make our taluks a little bigger and districts much bigger. In view of our agreeing to participating in the All-India Services like the I.A.S. and I.P.S. we have to

(SRI K. HANUMANTHAIYA.)

see that these officers who are very highly paid are entrusted with proportionate work. An I.A.S. officer will be the Collector or the Deputy Commissioner as the case may be for a district like Chikmagalur or Mandya which is very small and at the same time a district like South Canara or Dharwar which is at least 4-5 times Mysore or Mandya District. Therefore, there must be a rationalisation of territory between district and district in the next set up. There will be time enough for us to consider those proposals. In the meanwhile let us be satisfied with the proposals that have been incorporated in the S.R. Bill.

Sri U. M. MADAPPA.—Sir, I beg leave of the House to withdraw my amendment.

The amendment was, by leave, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The next amendment to the same Clause is proposed by Sriyuths K. Pattabhiraman, B. Hutche Gowda and J. Mohamed Imam.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Sir, I beg to move:

"In clause 7—sub-clause (1) (*d*)—

(1) after the words 'Kollegal taluk' the words 'and Talawadi firka of Gopichettipalyam taluk' shall be inserted.

(2) after the words 'Coimbatore District' the words 'Hosur taluk of Salem District' shall be inserted.

(3) after item (*d*), the word 'and' shall be deleted and the following new item (*e*) shall be inserted, renumbering the existing item (*e*) as item (*f*), namely.—

'Madakasira taluk of Anantapur District in the State of Andhra; and' "

While asking for the opinion of the House for the inclusion of these areas, I am not setting forth any new theory. Last time the Leader of the House himself brought a resolution that all such areas that are contiguous to the State of Mysore and all people who are willing to join Mysore, are always welcome and such areas must have an opportunity to be merged in the new State of Mysore. This resolution was passed at the last meeting of the Legislative Assembly and that resolution is still in force. It is in pursuance of this resolution that we have been urging for the inclusion of these areas into the new State of Mysore. It is not merely on linguistic grounds that I have been asking for the inclusion of these areas and I am also certain that if we include these areas there will not be any local bitterness or ill-feeling—it is also the unanimous desire, as we understand, of the people of these taluks that they should join the State of Mysore. For example, Talwadi firka. I had an occasion to meet the representatives of this area and they are unanimous in their desire and they are also very anxious to join the State of Mysore. The Chief Minister apprehended that if we ask for the inclusion of these areas, it may create local controversy and some trouble. I can assure him they will not create any trouble.

5 P.M.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Not only that. In respect of every settled issue agitation can be reopened--Bellary issue, Belgaum issue and so on.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I am positive in my mind that these issues will not create any fresh trouble. I understand that this Talwadi firka is far removed from the district headquarter. They are isolated by a range of hills. It is very difficult for them at present to have communications or to go to the district headquarters. It is on administrative grounds they want to join Mysore, because they stand to gain a good deal politically and therefore they are anxious unanimously to join the State of Mysore and I am sure they will not create any agitation. And it will be to the mutual advantage of both Mysore and to these people if this area is included in the State of Mysore.

Again, coming to Hosur, I am certain there is not much controversy at Hosur itself. The people of Hosur . . . (*Sri Mulka Govinda Reddy.—I am here to oppose that.*) . . . are anxious to join

Mysore. You may remember recently there was a meeting between the representatives of the Andhra Government and the Madras Government in respect of Hosur. The people of Hosur refused to join Andhra and the Madras Government also was reluctant to yield to the claims of the Andhra people. The people of Hosur are reluctant to join Andhra because they are very near to Bangalore and they are practically now part and parcel of Mysore. The headquarters of the Andhra Government is nearly 400 miles from Hosur whereas the headquarters of Karnataka Government will be only 25 miles. So you can easily understand the feelings of these people. I may also recollect the statement of the Chief Minister of Madras; I remember also to have read in the papers that the Chief Minister of Madras is willing for the transfer of Hosur to Mysore. He has practically said that and he has advised the people of Hosur to join Mysore. Well, I am certain that the people of Andhra have no claim. Hosur by local inclination wants to join Mysore and the Madras Government also recognise that it is desirable and advantageous for the people of Hosur to join the State of Mysore. That is why I am urging that the inclusion of Hosur will not create any trouble and complication.

Again, coming to Madakasira, we all know in what unfortunate position this taluk is situated. It is an enclave in the State of Mysore. (*Interruption*). If the people of Pavagada are anxious to join any other territory I will not come in their way. But if they want to remain in the State of Mysore I have no objection. The same thing applies to Kolar. If the people of Kolar unanimously want to opt out to Andhra I will not come in their way. But I know their mind, and their attitude towards Mysore. I know very well and in spite of Sri Mulk Govinda Reddy and Sri B. V. Narayana Reddy, the people of Kolar will not go out of Mysore. They will always remain with us and will share our joys and sorrows. The same thing is with .... (*A Voice: Jagalur to go to Andhra*) Well, no power on earth can take away Jagalur to Andhra. There is no single person in Jagalur Taluk who wants to go to Andhra. Even the Telugu-speaking people there—I know their Telugu. It is wonderful Telugu. (*Laughter*) I can say with authority that not a single person in that area has expressed any inclination to go over to Andhra.

Similarly in regard to Madakasira people. It is to their advantage to come to Mysore, because they are surrounded by hills and surrounded by Andhras and you can imagine the State of their feelings. Another thing is, many of us have gone to Pavagada by road. We have to pass through Mysore and then through Andhra territory and then through Mysore. All these complications will be avoided and those people will be happy if Madakasira is also included in the Mysore State.

So these areas which we have proposed with great care and deliberation must be included in Mysore. We want to avoid trouble and complications as much as possible and so far as these three areas are concerned, we believe there will not be any trouble. And, as stated by the Chief Minister, we can send a representation to the Parliament and the Boundary Commission also will take all these factors into considertion.

There is already a resoluation pertaining to Kasargod which we passed at the last session. The Chief Minister himself proposed that the areas north of Chandragiri River should go to Mysore and that resolution still stands. I hope that resolution will be implemented and taken into consideration by the Boundary Commission when it visits this State.

These are our reasonable requests for the reasons stated. I hope the House will give its verdict favourably to these matters.

MR. SPEAKER.—Amendment moved:

"In sub-clause (1) (*d*)—

(1) after the words 'Kollegal taluk' the words 'and Talawadi firka of Gopichettipalyam taluk' shall be inserted;

(2) after the words 'Coimbatore district' the words 'Hosur taluk of Salem district' shall be inserted;

(MR. SPEAKER.)

(3) after item (*d*), the word 'and' shall be deleted and the following new item (*e*) shall be inserted, renumbering the existing item (*e*) as item (*f*), namely—

'Madakasira taluk of Ananthapur district in the State of Andhra; and' ".

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಡಕಸಿರಾ ನೋಡಿರುವವರು ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ನೋಡಿರುವವರು ಆಗಲಿ ಅದು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದದ್ದು ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಯಾವ ಆಶೆಯಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಆಡಳಿತ ಸೌಕರ್ಯ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ಒಂದು measuring rod ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೈಲಿ ಮಾತ್ರ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. 150 ಮೈಲಿ ಬೌಂಡರಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ಆವರಿಸಿದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಈಗ ತುಂಬ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲೆಗೆ ಹೋದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ಆ ಬೌಂಡರಿ ಸೇರಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಸೌಕರ್ಯದಿಂದ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ತಾನೆ ಶ್ರೀ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನೂ ಕೂಡ ಮಡಕಸಿರಾವನ್ನು ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಮಡಕಸಿರಾ ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಂಧ್ರ ಮೈಸೂರು ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಂಧ್ರದವರು ಪಾಕೀಸ್ತಾನದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಾರ್ಗವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಯಾವ ಸೂಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ನಮಗೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ. ಆಂಧ್ರಕ್ಕೂ, ಮೈಸೂರಿಗೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಾರ, ಆಡಳಿತ, ವಗೈರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಂಧ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಇದ್ದೂ ಕೂಡ ಅವರಿಂದ ಸೂಚನೆ ಬರದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವಾಗಿಯೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Sir, I want to oppose the last two of these amendments, regarding Hosur Taluk of Salem District. Sri Imam did not place the facts before this Assembly. What he stated is contrary to what is happening in that place. People of Hosur have made repeated representations that they should go to Andhra.

A MEMBER.—No, no.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—One Sri Muni Reddy, an elected member of the Legislative Aasembly from that area. . . .

Sri K. HANUMANTHAIYA.—He will not be elected next time.

Sri B. V. NARAYANA REDDY.—Likewise there are many here who will not be elected next time.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.— . . . has categorically stated that the people of Hosur and Hosur Taluk should be joined to Andhra. The Fact Finding Committee appointed by the Mysore Government has given these facts. Sri Imam does not seem to have gone through this or if he has gone through, he seems to have conveniently forgotten. This is what they say;

> "The percentage of Kannada-speaking people in Hosur Taluk is 28, Tamil speaking people are 22·3 and Telugu 39·3."

All these three languages are mostly spoken in that taluk, and Telugu predominates. That is the single major language that is spoken by the people of Hosur taluk. Twenty-eight per cent is less than 50 per cent.

Sri T. MARIAPPA (Mysore City—North).—There is no contiguity also.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—If the other areas that we have urged are joined together, there will be contiguity. Kuppum and Krishnagiri are there.

Therefore, it is unreasonable that Mysore should ask for the inclusion of this area. I therefore oppose this amendment, Sir.

Sri K. HANUMANTHAIYA.—Sir, this is not a question of Mysore State asking for any territory. I have repeatedly made it clear that we are not claiming any territory. It is the representations of the concerned areas that were forwarded to the Government of India. The people of Hosur Taluk and various other areas that we mentioned, have made representations. So far as this Government is concerned, as I have already said, we will ask for a

Boundary Commission. The various representations that have already been pending before this Government and before the Government of India will be examined by that Boundary Commission. We may all accept the verdict of the Boundary Commission with good grace.

I therefore find it impossible to accept any of these amendments for the reason that I have already stated, Sir.

Sri J. MOHAMED IMAM.—In view of the fact that these matters are going to come up before the Boundary Commission, for the present, I withdraw my amendment.

The amendment was, by leave, withdrawn.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—In view of the Special Resolution tabled by the Chief Minister coming before the House for consideration after 1 o'clock tomorrow, it may not be necessary to move most of these amendments. I therefore urge that we need not sit late today, Sir.

Sri T. MARIAPPA.—I think we can do so, Sir.

Mr. SPEAKER.—I have no objection even if the House agrees to sit late and finish this work to-morrow.

Hon'ble MEMBERS.—Yes.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn and meet at 12 to-morrow.

The House adjourned at Fifteen Minutes past Five of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Wednesday, the 4th April 1956.

WD 2896—GPB—550—1-8-56.